

Rozwój emocji – ćwiczenia

Wiek niemowlęcy:

- do 3 mies. dzieci odczuwają zadowolenie i niezadowolenie, te emocje mają charakter rozlany, globalny i niezróżnicowany. Do końca niemowlęctwa występują emocje nietrwałe i zmienne (radość, miłość, zazdrość), ;
- główne źródła emocji : kontakty z innymi ludźmi, w 1 mies. reaguje na podniecenie czy niepokój innych, w 2 mies. ożywia się przy obecności innych, w 3 mies. odwzajemnia uśmiech (tzw. uśmiech społeczny) , w 4 mies. wyraża niezadowolenie z braku uwagi innych, w 5 mies. reaguje strachem na nieznaną osobę, 7 – 8 zwraca na siebie uwagę gaworząc, w 10 mies. naśladuje ruchy dorosłego i bawi się z nim ;
- mimika : w 1 mies. uśmiech, radość, zadowolenie, 3 – 4 mies. złość i smutek, 7 mies. strach , pod koniec 1 roku nieśmiałość i wstyd ;
- reakcje na mimikę innych : w 6 mies. dzieci rozpoznają emocje mimiczne u dorosłych, wyłaniają się ich preferencje stanów emocjonalnych innych osób, oraz potrafią naśladować ekspresję mimiczną osoby na którą patrzą. Pod koniec 1 roku życia reagują na emocje innych regulując swoje zachowanie (np. zachęcane uśmiechem zbliżają się do nowej zabawki – nieświadome że ona zaraz wybuchnie □).
- przywiązanie: emocja ta występuje od urodzenia, jej przejawy (np. nieufność, śmiałość, protest) najlepiej ujawniają się w 6 – 12 mies. Jest to emocja niezbędna do prawidłowego rozwoju dziecka. Wytworzenie przywiązania zależy od wrażliwości matki na potrzeby dziecka oraz od temperamentu dziecka. Ma duży wpływ na rozwój kompetencji społecznych i poznawczych (dziecko czujące się bezpiecznie i zachęcane przez matkę do działania

eksploruje otoczenie fizyczne i społeczne)

Ainsworth wyróżnia 3 typy przywiązania:

1. dzieci lękowe unikające (nie przejawiają emocji negatywnych podczas rozstania z matką, ale gdy wraca unikają jej);
2. dzieci ufnie przywiązane (reagują emocjami negatywnymi na rozstanie z matką ale witają ją entuzjastycznie)
3. dzieci lękowo ambiwalentne (wykazują silne emocje negatywne przy rozstaniu z matką, reagują agresją na jej powrót).

- reakcje na inne dzieci: pod koniec 6 mies. dziecko obserwuje inne dzieci i uśmiecha się do nich, 7 – 9 mies. gaworzy do nich, naśladuje ruchy, daje zabawkę. Pod koniec 1 roku chce zwrócić na siebie uwagę gaworząc, złości się gdy rówieśnik się oddala, dąży do nawiązania kontaktu. Kontakty z rówieśnikiem są początkowo negatywne.

wiek poniemowlęcy:

- w 2 roku życia dzieci chętnie przebywają z dorosłymi, naśladują ich oraz bawią się symbolicznie (szczególnie gdy w 5 mies. były zachęcane do zabawy). Dziecko wprost wyraża swoje potrzeby i pragnienia, od 2 roku życia dziecko coraz więcej mówi o emocjach ;
- w 3 roku dzieci mówią o pragnieniach swoich i innych ludzi oraz o emocjach. Ich uczucia są zmienne i żywe, reakcje gwałtowane i wywołane głównie potrzebami biologicznymi i zaciekawieniem ;
- Rozwój emocji zależy od rozwoju układu nerwowego (zmiany strukturalne i funkcjonalne);
- Procesy pobudzania dominują nad hamowaniem, wiąże się to z różnicami indywidualnymi i temperamentem;
- Między 2 a 3 rokiem pojawiają się emocje złożone (zazdrość, duma – nie mylić z „dupa”, bo tę dziecko ma z reguły od urodzenia □ , wstyd, poczucie winy,

zakłopotanie). Są one związane z rozwojem własnego „ja” i rozumieniem sytuacji społecznych;

- Rozwój emocjonalny jest powiązany z poznawczym. Nowe emocje wymagają dojrzałości poznawczej;
- Dziecko staje się inicjatorem kontaktów społecznych ze względu na rozwój mowy;
- Kontakty z rówieśnikami ograniczają się do spojrzeń lub zachowań zaczepnych, zaś zabawy ze społecznego punktu widzenia to zabawy samotne lub równoległe;

Średnie dzieciństwo:

- Podstawą rozwoju emocjonalnego w tej fazie jest rozwój poznawczy, językowy oraz obrazu własnej osoby. Między 2 a 6 rokiem pojawia się zdolność regulowania ekspresji własnych emocji. Dzieci mówią o własnych emocjach, co pozwala im pozostać w intymnych stosunkach z innymi osobami. Pojawiają się też refleksje nad własnymi emocjami.
- Dziecko potrafi ocenić przyczyny podstawowych reakcji emocjonalnych (zwracają głównie uwagę na czynniki zewnętrzne), przewidują zachowania dorosłych będących pod wpływem konkretnych emocji (np. wesoła mama na pewno na mnie nie nakrzyczy).
- Dzieci nabywają procedur/umiejętności zaradczych, pozwalających im manipulować zachowaniem i uczuciami innych przez wyrażanie własnych emocji (np. dziecko przytulając się wie, że wywoła pozytywną reakcję)
- Pozytywne wzmocnienie emocji pozytywnych dzieci przez dorosłych służy kulturowej kontroli emocji.
- Odczuwanie wstydu, zakłopotania etc. Początkowo występuje tylko w obecności innych, z czasem też w samotności poprzez odniesienie do norm moralnych i własnych ideałów;

Późne dzieciństwo:

- Dojrzałość emocjonalna dziecka pozwala mu na spokojne

rozstanie z matką;

- Dziecko kontroluje doświadczenia emocjonalne nie uzewnętrzniając ich zbyt gwałtownie;
- Kształtują się kontakty interpersonalne, wg Grunebaum i Solomona są to:

=>w wieku przedszkolnym : jednokierunkowe asystowanie (przyjaźń uzależniona od woli i możliwości kolegi)

=>w 6 – 8 roku : partnerstwo oraz współdziałanie (dziecko przeżywa członkostwo w różnych grupach, doświadcza poczucia przynależności, uczy się opanowywać impulsywne i nieakceptowane społecznie zachowania)

=> w 9 – 12 roku : przyjaźń i wymiana wynikająca z wzajemnego porozumienia (tworzą się bliskie przyjaźnie tej samej płci, kontakty z płcią przeciwną powodują negatywne reakcje emocjonalne). Brak przyjaciela/przyjaciółki jest przyczyną poczucia osamotnienia i niskiej samooceny;

- Rozwija się empatia, altruizm, poczucie odpowiedzialności, solidarność, lojalność, pragnienie chronienia i dzielenia doli kolegów;

Wczesna adolescencja:

- Skok pokwitaniowy : wzrost masy ciała i wysokości – zmiany wyglądu fizycznego przyczyniają się do zmian obrazu własnej osoby i emocji
- Dominują uczucia ambiwalentne, uczucia związane z dojrzewaniem są różne w zależności czy dojrzewanie (fizyczne i płciowe) jest wczesne czy późne (dla dziewczynek mniej kłopotliwe jest późne, dla chłopców wczesne).
- Zmiany hormonalne przyczyniają się do większej pobudliwości i labilności (chwiejność) emocjonalnej.
- Według Garrisona nasila się lękowość młodych (lęki społeczne takie jak lęk przed niepowodzeniem czy ekspozycją społeczną) szczególnie w 13 – 14 roku.

Późna adolescencja:

- Młodzież chce uzyskać dojrzałość uczuciową (przejście od zależności do niezależności, od niekontrolowanego wyrażania uczuć do kontrolowanego, od ulegania uczuciom do ich opanowywania, od egocentryzmu do socjocentryzmu). Dojrzałość ta jednak osiągnięta jest później.
- Uczucia stabilizują się i nabierają indywidualnego wyrazu;
- Następuje rozwój uczuć wyższych np. uczuć moralnych, patriotycznych, estetycznych. Są one często maskowane, bo młodzież wstydzi się wzniosłych słów i gestów ;

Jeśli chcesz zamówić pisanie nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - prace pisanie od podstaw.